

**УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:**

/ВЕСЕЛКА ИВАНОВА/

**СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ - МОНТАНА
за периода от 2020 до 2025 година**

**Актуализираната Стратегия за развитие на училището за учебната
2024-2025 година е приета на заседание на Педагогическия съвет /Протокол
№ 13 / 11.09.2024 г. и е утвърдена със заповед № РД-15- 579 / 11.09
г. на директора на училището.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I.** Въведение.
- II.** Анализ на факторите на вътрешната и външната среда:
 - 1. SWOT анализ
 - 2. PEST анализ
- III.** Мисия и визия на училището.
 - 1. Мисия
 - 2. Визия
- IV.** Водещи принципи и ценности за развитие на гимназията.
 - 1. Принципи
 - 2. Ценности
- V.** Стратегически и специфични цели
 - 1. Стратегически цели
 - 2. Специфични цели
- VI.** Приоритетни области и дейности за изпълнението им.
- VII.** Обхват на стратегията.
- VIII.** Администриране.
- IX.** Финансиране.
- X.** Мерки.
- XI.** Механизми за мониторинг и контрол за изпълнението на стратегията.
- XII.** Национална правна рамка и правна рамка на европейския съюз.
- XIII.** Приложение – План за действие и финансиране

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за развитието на Финансово-стопанска професионална гимназия „Васил Левски“ - гр. Монтана е изготвена в сътрудничество с Обществения съвет. Тя очертава развитието на училището в периода от 2020 до 2025 година.

Стратегията е разработена в съответствие със стратегическите документи на МОН и Република България. Определени са мисията и визията за развитието на училището, конкретизирани са стратегическите и оперативни (специфични) целите, очертани са основните приоритети и мерките и действията за тяхното реализиране в посочения период.

Планът за изпълнение на стратегията е организиран по приоритетни области и специфичните цели, осигуряващи постигането на основната цел на стратегията и съответните дейности и конкретните мерки и инструменти за тяхното реализиране.

Индикаторите за постигането на целите са съобразени с методологията за мониторинг и оценка на напредъка.

Стратегията ще се отчита всяка година и при необходимост ще бъде актуализирана.

Основните принципи, с които е съобразена стратегията, са:

1. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик към мисията и визията за развитие на училището.
2. Индивидуален подход към всеки ученик и повишаване на мотивацията им за работа.
3. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
4. Приемственост – съхранение и развитие на българските образователни традиции за гарантиране на последователност и устойчивост при прилагане на училищните политики.
5. Хуманизъм, толерантност и отговорност.
6. Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език.
7. Иновативност и ефективност в педагогическата работа чрез използване на нови подходи, мерки и дейности за постигане на заложените в стратегията цели.
8. Прозрачност на управлението и предвидимост в развитието на училищното образование.
9. Партньорство и активно взаимодействие между работодатели, родители и всички заинтересовани страни за постигане на целите и задачите на гимназията.
10. Гарантиране правото на свободен избор на всеки участник в образователния процес.
11. Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите от работата в гимназията, измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите.

Актуално състояние на училището:

Към момента в професионалната гимназия се обучават 361 ученици, разпределени в 15 паралелки по следните професии и специалности:

1. Икономика и мениджмънт
2. Митническа и данъчна администрация
3. Бизнес администрация
4. Организация на туризма и свободното време

5. Банково дело
6. Съдебна администрация
7. Електронна търговия
8. Оперативно счетоводство

Образователно-възпитателният процес се осъществява от 35 педагогически специалисти, като придобили професионално-квалификационна степен са:

- I ПКС – 1 педагогически специалист;
- II ПКС - 4 педагогически специалисти;
- III ПКС - 0 педагогически специалисти;
- IV ПКС - 19 педагогически специалисти;
- V ПКС – 4 педагогически специалисти.

Ръководен персонал - 4

Главен/ни учител/и: няма

Старши учители: 21

Учители: 9

Психолог: 1

През последната година се увеличава броят на младите учители.

Броя на непедagogическия персонал е 8.

В училището има две синдикални структури, които оказват положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същите участват при разработване на вътрешно-училищните правилници, правила и процедури.

ФСПГ „Васил Левски“ разполага с обновен сграден фонд, обзавеждане, физкултурен салон и прилежащи спортни площадки, тенис корт, двор, изградени съоръжения за хора в неравностойно положение. Оборудвани са: фитнес зала, учебна хотелска част, кухня и учебен ресторант за провеждане на учебната практика по дисциплини, изучавани в специалност „Организация на туризма и свободното време“. Осигурено е постоянно видеонаблюдение и пропускателен режим. Налични са 4 компютърни кабинета, оборудвани със съвременна техника, свободен достъп до Интернет, разполагащи с информационни програмни продукти и съвременна мултимедийна апаратура. Училището разполага с библиотека с богат библиотечен фонд.

II. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА И ВЪНШНАТА СРЕДА:

1. SWOT АНАЛИЗ

Вътрешни фактори	Външни фактори
<i>СИЛНИ СТРАНИ</i>	<i>ВЪЗМОЖНОСТИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Училищен учебен план - отговарящ на профила на училището, желанията на учениците и обвързан с плана за социално-икономическото развитие на общината и областта - предоставяне на обучение по професии и специалности, търсени на пазара на труда; • Обучение насочено към индивидуалните потребности на учениците; • Много добър сграден фонд, обзавеждане, физкултурен салон, тенис корт и прилежащи спортни площадки, изградени съоръжения за хора в неравностойно положение ; • Изградени STEM кабинети; • Наличие на съвременна мултимедийна техника и информационни програмни продукти, интернет в училището, библиотека с богат библиотечен фонд; • Образователна среда, основаваща се на новите технологии с цел стимулиране креативността на педагогическите специалисти и учениците; • Квалифициран педагогически екип с учители с капацитет за преподаване в повече от една специалност и с мотивация за повишаване на квалификацията; • Функциониращи форми на ученическо самоуправление (Училищен ученически съвет). • Добро взаимодействие с институции, базирано на имиджа на училището и високия му рейтинг; • Атмосфера на толерантност и разбирателство във взаимоотношенията учител-ученик, ученик-ученик и спокойна учебна среда; • Много добри резултати на конкурси, олимпиади и състезания по професионални 	<ul style="list-style-type: none"> • Актуални специалности, ориентирани към пазара на труда и бизнеса в региона; • Поддържане и развитие на качеството на ежегодно провежданите квалификации на педагогическите специалисти от гимназията; • Разширяване на партньорствата с производствени фирми и други институции; Работа по различни европейски проекти и програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, което води до повишаване на качеството на образование; • Иновативни педагогически практики, свързани с ИКТ и онлайн технологии; • Ежегодно осъвременяване на МТБ и използваните в училището информационни технологии; • Разширяване на възможностите за участие на родителите в образователно-възпитателния процес; • Повишаване на резултатите от НВО по български език и литература и по математика в края на X клас и от ДЗИ по български език и литература и по ДИППК в края на XII клас; • Създаване на нови партньорства с работодателски организации за осигуряване на производствена практика за учениците; • Увеличаване на заетите призови места в олимпиади и състезания на национално и международно ниво;

<p>направления, спорт и хуманитарни науки на регионално и национално ниво;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефективна работа по национални и международни програми и проекти, както и възможност за провеждане на учебна практика в страната и в ЕС; • Добри резултати на ДЗИ; • За отлични постижения на национални състезания по професионални направления учениците получават удостоверения за прием във ВУЗ; • Висока успеваемост при прием във ВУЗ; • Много добра реализация на учениците, по избраните от тях професии, както и добра чуждоезикова култура. • Добър опит в обучението на ученици със специални образователни потребности / от старата стратегия, но по-скоро да отпадне 	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на допълнително финансиране чрез работа по проекти и програми; • Обучения в реална работна среда на учителите по професионална подготовка; • Изграждане на партньорства и мрежи за сътрудничество между висшите училища и образователните институции за провеждане на стажове и практики на учители.
<i>СЛАБИ СТРАНИ</i>	<i>ЗАПЛАХИ</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Наличие на маломерна паралелка; • Ниско входно ниво на знанията на постъпващите ученици и респективно пониски резултати по някои дисциплини в курса на обучение; • Тенденция към намаляване на мотивацията за учене, в следствие влошаване на икономическите и социални особености на региона, повишен брой отсъствия от учебни часове на някои от учениците, апатия от страна на родителите; • Пътуващи ученици; • Резултатите по математика на НВО в края на десети клас са много ниски; • Част от работодателите не разбират важноста на провеждането на производствената практика на реални работни места; • Отрицателните тенденции в обществения и социален живот влияят негативно и върху броя на мотивираните ученици. • Недостатъчен брой помещения за провеждане на извънкласни дейности; • Липсват кабинети и хранилища по общообразователните предмети; • Липса на достъп до интернет в част от класните стаи; • Чести промени на нормативната уредба; 	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване броя на децата в резултат от демографската криза; • Подценяване значимостта на професионалното образование при избора на училище след основно образование; • Влошеното икономическо състояние на региона е предпоставка за финансови затруднения на семействата и невъзможността учениците да посещават училище и пълноценно да участват в учебно-възпитателния процес; • Непрекъснатото намаляване на мотивацията за учене; • Нереална самооценка на някои от участниците в образователния процес; • Увеличаване броя на пътуващите ученици; • Липса на регламент относно използването на изкуствения интелект; • Акцентиране на медиите само върху негативните явления в образователно-възпитателния процес; • Зависимостта на финансирането от броя на учениците и типа на институцията; • Недостатъчен авторитет на българския учител, застаряващ учителски състав и феминизация на учителската професия. • Тенденции за повишаване на агресивността и нетолерантността;

	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на инициативност от страна на родителите за участие във вътрешно-училищния живот; • Недостатъчна заинтересованост и неосъществяване на навременна обратна връзка от страна на родителите; • Невъзможност за използване на алтернативни източници на финансиране, поради липса на нормативна регламентация.
--	--

2. PEST АНАЛИЗ

Влиянието на външните фактори върху развитието на образованието има негативно въздействие, изразяващо се в нарастващата дисхармония между мисията на училището и неясно дефинираните изисквания към качеството на образованието.

Тази неопределеност доведе до самоизолация и изоставане на българското училище от социалните потребности. Училището като институция функционира в условията на променена и агресивна среда, която оказва силно влияние върху мотивите за учене, а също така и върху поведението на учениците. Основният очертаващ се проблем е свързан с намирането на адекватна реакция, засягаща преобразуването на педагогическата система, промяна на целите, технологиите, отношението и стила на работа на учителите. Решаването на тази задача зависи до голяма степен от мотивацията на педагозите.

При изследване на влиянието на външната среда е ползвана методиката на PEST анализа (въздействието на Политическата, Икономическата, Социалната и Технологична среда).

ФАСТОРИ НА ВЪНШНАТА СРЕДА	Въпроси засягащи развитието на училището		
	Тенденции	Причини	Последствия / Ефекти
P /Political/ Политически	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на национална програма за развитие на училищното образование; • Изпълнение на националната стратегия за развитие на професионалното образование. 	<ul style="list-style-type: none"> • Разминаване между обществените потребности и продукта на образованието. 	<ul style="list-style-type: none"> • Качествена промяна в методите и организацията на обучение; • Внедряване на иновации на базата на ИКТ; • Ново отношение към ученика и учителя; • Нова образователна структура.
E /Economic/ Икономически	<ul style="list-style-type: none"> • Нестабилна икономика; • Ниски доходи на семействата; 	<ul style="list-style-type: none"> • Няма ясна национална стратегия за развитие на 	<ul style="list-style-type: none"> • Нисък Единен разходен стандарт; • Отпадане на ученици

	<ul style="list-style-type: none"> • Висок % на безработни родители; • Ниско заплащане на учителския труд; • Абдикиране на бизнеса от професионалното образование. 	<p>икономиката;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Няма ясно заявена потребност от бизнеса за квалифицирани кадри по професиите; • Неразбиране и недооценяване от държавата на значението и ролята на учителския труд. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ниска мотивация на учителите за отговорно отношение към професионалните задължения.
S /Social/ Социални	<ul style="list-style-type: none"> • Влошаване на демографските показатели; • Ниска заинтересованост и отговорност на родителите; • Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене; • Нисък социален статус на учителите. 	<ul style="list-style-type: none"> • Влияние на икономическата криза; • Влошено качество на живота; • Неефективна социална политика към учителите; • Липса на мотиви в семейството за потребност от образование; • Обществена търпимост към отрицателните явления в обществото и престъпността; • Нарастващ обществен негативизъм към учителската професия. 	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на броя на учениците; • Нарастване на социалните различия между учениците; • Влошени показатели на възпитателната дейност в училище; • Ниски мотиви за учене; • Негативно отношение към училището • Очертаваща се криза за качествени учителски кадри.
T /Technological/ Технологични	<ul style="list-style-type: none"> • Подобряване и модернизирание на технологичното обезпечаване на образованието; • Въвеждане на ИКТ; • Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии. 	<ul style="list-style-type: none"> • Успешна политика за внедряване на ИКТ в училище. 	<ul style="list-style-type: none"> • Добра материална база, създаваща условия за повишаване на ефективността на обучението; • Постигане на ново качество на образователно-възпитателния процес на основата на иновативното Мислене.

III. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

1. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Динамиката на обществения живот и интензивността на темповете, с които се променят технологиите, поставят пред училището редица предизвикателства. За справянето с тях е необходимо всеки човек да притежава базова и функционална грамотност в областта на четенето, математика, природните науки и технологиите, както и умения за критично мислене и изразяване на аргументирано мнение. Необходими качества на личността за реализация ще са и етично поведение, приемане на различията, отговорно поведение, лидерство, инициативност и комуникативност.

Финансово-стопанска професионална гимназия „Васил Левски“ осигурява качествено средно професионално образование, съобразено с държавните образователни стандарти и изисквания на ЕС за формиране на конкурентноспособни личности с висока професионална подготовка и култура, с ясно изразена гражданска позиция. Нашата мисия е да възпитаваме у младите хора стремеж да учат цял живот, чрез придобиване на знания, умения и компетентности, които ще им позволят да се изградят като пълноценни личности и квалифицирани кадри за пазара на труда, част от съвременното демократично общество.

Мисията на Финансово-стопанска професионална гимназия „Васил Левски“ – Монтана е изградена върху основни принципи, като:

- Продължение на традициите по утвърждаване на ФСПГ „Васил Левски“ като самообучаваща се организация, построена на основата на знания и информация;
- Формиране и развитие на основните човешки ценности като достойнство, свобода, уважение, отговорност, дълг.
- Защита правата на всеки ученик, учител като човек, гражданин и участник в общообразователните взаимодействия;
- Недопускане на дискриминация на никакво основание;
- Желание и воля за превръщане на училището в отворена система за възприемане на нови подходи и философии в образователно-възпитателния процес с цел постигане на по високи резултати;
- Отговорност и сътрудничество на всички участници в училищния живот;
- Ефективност, основаваща се на съчетанието на традиции, реални постижения и бъдеще.

2. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Отчитайки динамиката на обществения живот, дигитализацията на съвременното общество и SWOT-анализа, настоящата стратегия формира следната визия за професионалната гимназия:

Утвърждаване на Финансово – стопанска професионална гимназия „Васил Левски” като конкурентноспособно училище, в което се формират отговорни личности и квалифицирани кадри за пазара на труда, прилагат се най-модерни стратегии, технологии и интерактивни методи на преподаване; училище, което ангажира, подпомага и стимулира учениците и ги прави значими в учебния и извънучебния процес; училище, в което постоянно се усъвършенстват професионалните умения на педагозите и е обособена общност от ученици, учители и родители, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешките ценности; училище, с непрекъснато обновяваща се материална база.

Осъществяването на визията на гимназията ще доведе до формирането на знаещи, способни и ангажирани млади хора, готови да развиват своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и на глобалния свят.

Качествената общообразователна и професионална подготовка налага внедряването на иновации и съвременни технологии в учебния процес и модернизирание на образователната среда. Така учениците ще усвоят компетентности в съответствие с последните научни достижения във всяка една област от предлаганите в училището специалности.

Педагогическите специалисти от професионалната гимназия са призвани непрекъснато да усъвършенстват своите професионални компетентности и квалификация, да работят в съответствие с етичните норми, да мотивират и вдъхновяват учениците и формират компетентности у учениците, които да прилагат в различни житейски и професионални ситуации.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГИМНАЗИЯТА.

1. ПРИНЦИПИ

Основни принципи при разработването на стратегията са както общоприетите училищни ценности, произтичащи от редица нормативни документи, така и изведените четири приоритетни стълба в доклада на ЕК по образование:

- Учене за знания и компетенции („да се учим да учим”);
- Учене за практическо изпълнение на различни задачи и за самостоятелно справяне с професионалните задължения („да се учим да правим”);
- Учене, насочено към професионални умения – да откриваме другите, да ги разбираме и да работим заедно за постигане на общи цели („учене за да живеем в разбирателство с другите”);
- Учене, насочено към оцеляване в ситуации на промени, конфликти и кризи („да се учим да бъдем”).

Други принципи:

- Законосъобразност – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове;
- Всеобхватност – училищните политики да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС;
- Прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни;
- Документиране – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- Обратна връзка – получаване на отговори и реагиране на предложенията на

участниците в комисиите и предложенията на ПС;

- Приемственост – новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира;

- Равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

2. ЦЕННОСТИ

Ценностите на професионалната гимназия са:

1. Осигуряване на качество на професионалното образование и обучение (ПОО), съобразено с политиката на МОН и изискванията на ЕС и съвета за осигуряване на качество на ПОО.
2. Равни възможности за образование и обучение на всички ученици.
3. Атмосфера на уважение, доверие и партньорство между участниците в образователния процес.
4. Диалогичност и прозрачност в управлението на гимназията.
5. Чувствителност към проблемите на подрастващото поколение и индивидуалните потребности на всеки ученик.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Повишаване авторитета на ФСПГ „Васил Левски“ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна.

Стратегическите цели на ФСПГ „Васил Левски“ са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: повишаване ефективността на управлението на училището.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: привличане на ресурси от общността и външната среда, участия

в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: осигуряване на съвременна и адекватна на образователно-възпитателния процес материална и технологична обезпеченост на училището.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: Създаване на механизъм за гъвкава адаптация на Списъка на професиите за професионално образование.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Разработените оперативните цели произтичат от целите и принципите на училищното образование, както и от „областите на наблюдение за изградена система за управление на качеството на образователна институция:

1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците;
3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
7. Приобщаване на деца и ученици;
8. Противодействие на тормоза и насилието;
9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

VI. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ

Приоритетна област 1	Повишаване качеството на образованието;
Приоритетна област 2	Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности;
Приоритетна област 3	Насърчаване на физическата активност на учениците и участието им в спортни дейности;

Приоритетна област 4	Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
Приоритетна област 5	Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
Приоритетна област 6	Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
Приоритетна област 7	Приобщаване ученици към училищната общност;
Приоритетна област 8	Противодействие на тормоза и насилието;
Приоритетна област 9	Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование

Приоритетна област 1. Повишаване качеството на предоставяното от гимназията образование

Цели и групи мерки/дейности:

1. Усвояване на съвременни ключови компетентности за личностно развитие и за успешна реализация на пазара на труда:
 - 1.1. Поставяне във фокуса на обучението овладяването на ключови компетентности и развитие на способности да се решават проблеми.
 - 1.2. Поставяне на акцент върху формиране на научна, финансова, дигитална, медийна грамотност и дух на предприемчивост и иновации.
 - 1.3. Изучаване на чуждите езици и придобиване на дигитални и комуникативни умения.
 - 1.4. Развитие на компетентности и умения за живот чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта.
 - 1.5. Повишаване на резултатите от изпитите от НВО в края на X клас и от ДЗИ по БЕЛ и по професионална подготовка.
 - 1.6. Разработване и поддържане на система за представяне на общите резултати от постиженията на учениците в гимназията.
 - 1.7. Формиране на умения у учениците да използват придобитите компетентности при изпълнение на ежедневни задачи, за справяне в сложни и непознати житейски ситуации в променяща се околна среда.
 - 1.8. Интегриране на дигиталната и медийната грамотност в обучението по всички учебни предмети.
 - 1.9. Системно взаимодействие с родителите за формиране и развитие у учениците на ключовите компетентности и на умения за живот и работа в съвременна среда.
2. Акцентиране върху практическата приложимост на изучаваното учебно съдържание:
 - 2.1. Прилагане на проектно-базираното обучение като метод, развиващ ключовите компетентности и уменията на 21 век.
 - 2.2. Сключване на договори за сътрудничество между гимназията и организации и фирми, в които се осъществява производственото обучение – учебна практика,

производствена практика.

2.3. Изработване и прилагане на система за проследимост на реализацията на завършилите гимназията.

3. Развитие на способностите и талантите:

3.1. Разширяване на обхвата на учениците, участващи в заниманията по интереси, чрез провеждане на различни форми на изяви на училищно ниво.

3.2. Мотивиране на учениците за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания на местно, регионално, национално и международно ниво в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

3.3. Предоставяне на материални и морални стимули за учениците с изявени интереси в определена област на науката, технологиите, изкуствата, културата и спорта.

4. Мотивиране за учене през целия живот

4.1. Включване във форми на образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование.

4.2. Валидиране на знания и умения в областта на професионалното образование и обучение придобито чрез неформално обучение или информално учене, както и въз основа на придобит професионален опит по специалности, изучавани в гимназията.

4.3. Осигуряване на съвременна образователна среда – предпоставка за единен подход при усвояването на съвременните ключови компетентности при общообразователната и професионална подготовка.

4.4. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания и професионална ориентация в областта на високотехнологичните индустрии.

4.5. Организиране на училищното пространство в място за диалог (дружелюбна училищна среда).

4.6. Ежегодно обновяване на физическата среда и технологичната база в гимназията за мотивиране на постиженията на учениците за осигуряване на естетични, модерни и гъвкави пространства в училище, които дават възможност за адаптация спрямо променящите се потребности на обучението и иновативните практики.

4.7. Разширяване на достъпа до модерни IT технологии с оглед провеждане и участие в иновации от разстояние, бърз и качествен достъп до информация и приобщаване на други участници в иновационните процеси.

4.8. Поддържане на зелените площи и спортните площадки в двора на училището.

5. Мотивирани и креативни учители:

5.1. Подкрепа на новопостъпващите в гимназията педагогически специалисти.

5.2. Разширяване на възможностите за квалификацията на педагогически специалисти без откъсване от работа с цел използване компетентностния подход и на ценностно-ориентиран подход в образователния процес.

5.3. Осъществяване на мобилност на педагогически специалисти, в т.ч. и чрез Европейска програма Еразъм+.

5.4. Подкрепа на учителите за прилагане на индивидуален подход и за персонализиране на обучението за всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности, напредъка и

- възможностите за разгръщане на пълния му потенциал.
- 5.5. Използване на възможностите на дигиталните технологии и изкуствения интелект при персонализацията на обучението.
 - 5.6. Осъществяване на специализирани обучения на учители за ефективно педагогическо взаимодействие в съответствие с принципите за устойчиво развитие.
6. Ефикасно управление, основано на креативност и иновации:
- 6.1. Разработване на система за мониторинг на резултатите от обучението.
 - 6.2. Ефективно прилагане на дигитализация в управлението на гимназията.
 - 6.3. Утвърждаване на интегрирания подход и ефективното взаимодействие със заинтересованите институции и гражданите.
 - 6.4. Прилагане на екипен подход на взаимодействие между всички участници в образователния процес.
 - 6.5. Утвърждаване на ученическия съвет като ефективен участник в училищния живот и в организационното развитие на училището.
 - 6.6. Подобряване на образователната среда чрез създаване и развиване на училищни и общности между учители, ученици, родители и други заинтересовани страни.
 - 6.7. Утвърждаване на лидерството като водещ подход в управлението на училището.
 - 6.8. Методическа подкрепа на педагогическите специалисти от ръководството на гимназията за стимулиране на креативността и иновациите в образователно-възпитателния процес.
 - 6.9. Стимулиране работата на класните ръководители за взаимодействие с родителите.
 - 6.10. Оптимизиране на връзката на гимназията с родителите чрез изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация относно дейността на училището – електронната страница на училището, електронен дневник, електронни портфолиа на училището, учители и ученици.
7. Сътрудничество между гимназията и другите институции:
- 7.1. Създаване и поддържане на ефективни партньорски мрежи между гимназията и други училища със сходен профил.
 - 7.2. Ефективно взаимодействие с неправителствени организации и други представители на гражданското общество по въпросите на професионалното образование.
 - 7.3. Въвеждане и утвърждаване на практика за споделяне на ресурси между педагогическите специалисти в училище.
 - 7.4. Провеждане на съвместни инициативи, партниране и споделяне на ресурси с библиотеки, музеи и други културни институции и научни организации.
 - 7.5. Поддържане на училищната библиотека и обогатяване на библиотечния фонд.

Приоритетна област 2. Системна и целенасочена работа за патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности

Цели и групи мерки/дейности

1. Възпитание в родолюбие и патриотизъм:

- 1.1. Реализиране на инициативи за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и популяризиране на българския език, традиции и култура.
- 1.2. Възпитание, насочено към изграждане у учениците на стремеж за изказване на

информирано мнение, за проява на взаимно уважение, разбирателство и сътрудничество.

- 1.3. Формиране на компетентности за межкултурен диалог и изява на активна гражданска позиция; осигуряване на младежко участие.
- 1.4. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всяко ученик.
- 1.5. Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците.

2. Приобщаване към европейските ценности:

- 2.1. Обучение, насочено към приобщаване към европейските и общочовешките ценности
- 2.2. Формиране на нагласи за приемане на различията между децата и учениците, основани на раса, народност, етническа принадлежност, произход, религия.
- 2.3. Подкрепа на дейността на ученическите съвети и ученическото самоуправление в гимназията.

Приоритетна област 3: Насърчаване на физическата активност на учениците и участието им в спортни дейности

Цели и групи мерки/дейности

1. Осигуряване на подходяща и съвременна спортна среда за развитие на разнообразни спортни дейности:
 - 1.1. Изграждане на спортна зала в двора на училището.
 - 1.2. Обновяване уредите във фитнеса.
 - 1.3. Поддържане на необходимата материална база за практикуването на основните видове спорт.
2. Насърчаване на учениците към физическа активност и системно практикуване на спортни дейности:
 - 2.1. Участие в НП, насочени към стимулиране на развитието на спортните дейности.
 - 2.2. Реализиране на програми и инициативи за здравословен начин на живот и подкрепа на личностното развитие.
 - 2.3. Мотивиране на учениците за участие в занимания по интереси, свързани с практикуването на различни видове спорт.
 - 2.4. Ежегодно участие в организирани турнири на общинско, областно и национално ниво.
 - 2.5. Организиране на училищни турнири по футбол, баскетбол, волейбол, шах и тенис на маса.

Приоритетна област 4. Развитие и утвърждаване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Цели и групи мерки/дейности

1. Формиране на компетентности и нагласи за активно гражданско поведение на учениците
 - 1.1. Създаване на условия и подкрепа за развитието на ученическото самоуправление.
 - 1.2. Мотивиране на учениците за участие в извънкласните дейности.
 - 1.3. Подкрепа на педагогическите специалисти за интегриране на обучението по общообразователните предмети към проектно базирано обучение, което развива

уменията на учениците за дискусия, вземане на решения и споделя на лични впечатления.

- 1.4. Организиране на благотворителни инициативи и каузи на училищно и общинско ниво.
2. Насърчаване на учениците към здравословен начин на живот и здравословно хранене:
 - 2.1. Формиране на знания и умения за живот с фокус към здравето образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата.
 - 2.2. Организиране на срещи със специалисти, които да споделят информация и съвети за здравословния начин на живот.
 - 2.3. Създаване на група доброволци към Българския червен кръст.
3. Усвояване на знания, умения и нагласи за сътрудничество, емпатия и солидарност между различни културни и етнически общности:
 - 3.1. Утвърждаване на часа на класа като форма за интеркултурно възпитание.
 - 3.2. Организиране на събития за представяне на различни обичай, традиции и култури за насърчаване на межкултурната комуникация.
 - 3.3. Прилагане на екипната работа в часовете, което ще допринесе за разбирателството и уважението между учениците, ще помогне да откриват сходства и да се справят със съществуващите различия.
4. Формиране на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци
 - 4.1. Въвеждане на дейности по опознаване на природата в неурбанизирана среда.
 - 4.2. Изграждане на училищна политика за постигане на целите за устойчивото развитие – екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци.

Приоритетна област 5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на училищното образование на ученици в задължителна училищна възраст

Цели и групи мерки/дейности

1. Създаване на екип за обхват на ученици и включване в системата на училищното образование:
 - 1.1. Предприемане на мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ – (информационна система за реализация на механизма) на ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст или реинтеграцията им в образователната система.
 - 1.2. Предлагане на мерки по превенция на включването в образователната система и идентифицирани в ИСРМ учениците в риск от отпадане.
 - 1.3. Определяне на комплекс от мерки по отношение на всеки ученик, идентифициран като необхванат, отпаднал или застрашен от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход.
 - 1.4. Планиране на посещения в домовете на учениците, които подлежат на задължително училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане.
 - 1.5. Осъществяване на пряко взаимодействие с родителите, настойниците, попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващането и включването им в

образователната система.

- 1.6. Предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.
- 1.7. Отправяне на предложение към компетентните институции за предприемане на допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, по *Закона за закрила на детето* и по *Закона за предучилищното и училищното образование*, както и предоставянето на помощи в натура по реда на *Закона за семейни помощи*.
- 1.8. Регулярно предоставяне на информация чрез ИСРМ за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците, попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на *чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование*.
- 1.9. Проследяване чрез ИСРМ изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане на учениците.

Приоритетна област 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Цели и мерки/дейности

1. Преодоляване на социално-икономическите и други бариери за достъп до образование:
 - 1.2. Осигуряване на оптимални физически условия в училището, за да продължи обучението на една смяна.
 - 1.3. Предоставяне на месечни и еднократни стипендии за мотивиране на работата на учениците.
 - 1.4. Изграждане на достъпна образователна среда в гимназията.
 - 1.5. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти, вкл. чрез споделяне на опит и взаимно учене за успешно включване и пълноценно участие на учениците в образователния процес.
2. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици с изявени дарби:
 - 2.1. Взаимодействие между училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие за откриване на талантите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им чрез училищните екипи за подкрепа.
 - 2.2. Осигуряване на морална и материална подкрепа за деца с изявени дарби за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.
3. Създаване на положително отношение към образованието чрез взаимодействие с ученици и родители:
 - 3.1. Организиране на съвместни дейности за честване на празници, благотворителни акции и други събития за създаване на положително отношение към образованието.
 - 3.2. Съвместна работа между родители и учители за адаптиране на децата им към образователната среда за създаване и развиване на мотивация за учене.

Приоритетна област 7. Приобщаване на учениците към училищната общност

Цели и групи мерки/дейности

1. Намаляване броя на напускащите и отпадащите ученици.
 - 1.1. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - 1.2. Включване в плана на училищния ученически съвет дейности за създаване на подкрепяща среда
 - 1.3. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца
 - 1.4. Поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете.
 - 1.5. Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване на застрашени от отпадане ученици.
2. Изграждане на външна подкрепяща среда за превенция на отпадането и ранното напускане /подобряване на взаимоотношенията с институциите и родителите.
 - 2.1. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището; работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца
 - 2.2. Повишаване на социалните умения на ученическия съвет и ученическите класни съвети за подкрепа на съученици в риск- организиране на тренинги..
 - 2.3. Установяване на ефективен диалог в училище - външни институции, имащи отношение по проблема.

Приоритетна област 8. Противодействие на тормоза и насилието

Цели и групи мерки/дейности

1. Превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище.
 - 1.1. Запознаване на учениците с видовете насилие и тормоз.
 - 1.2. Организиране и провеждане на инициативи в класовете и училището във връзка с разясняване правата на детето.
 - 1.3. Организиране и провеждане на спортни състезания и творчески изяви под наслов „С приятелство и творчество срещу насилието.”
2. Мотивиране на персонала в училище към съпричастност и ангажираност към действията по превенция и преодоляване на училищния тормоз и насилие.
 - 2.1. Запознаване на ученици и родители с формите на насилие и със Стратегията за противодействие на агресията и тормоза в училище.
 - 2.2. Провеждане на часове на класа и ученически дискусии по теми свързани с противодействието на насилието и тормоза с цел изграждане в учениците на нетърпимост към явлението.

2.3. Заседание на училищния координационен съвет- обсъждане на мерки за превенция и актуализиране на плана във връзка с установените анализирани резултати от проучването.

3. Създаване на училищни програми и политики за превенция и преодоляване на училищния тормоз и насилие.

3.1. Извършване на изследване и оценка на тормоза между учениците в училището посредством определен инструментариум.

3.2. Анализ и обобщаване на резултатите от изследването от координационния съвет.

3.3. Запознаване на заинтересованите страни с обобщените резултати.

Приоритетна област 9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование

Цели и групи мерки/дейности

1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.

1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците.

1.2. Инициране от училището на съвместни информационни кампании със заинтересованите страни за намаляване на риска от преждевременното напускане на училище и за повишаване на информираността.

1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати.

1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към общините и към РУО на данните за движението на учениците и за броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в уеб - базирания Регистър за движението на учениците.

1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители да анализират и оценяват рисковите фактори за отпадане от училище върху учениците от паралелката, в т.ч. обучителни трудности и слаб успех, да предприемат адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, да анализират и отчитат резултатите от прилагането им и при необходимост да набелязват други мерки.

VII. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

- ✓ Ученици;
- ✓ Педагогически специалисти от училището;
- ✓ Директор;
- ✓ Педагогически съветник/ психолог;
- ✓ Административни служители;
- ✓ Непедагогически персонал, както и медицинските лица;

- ✓ Родителите – чрез обществен съвет, училищно настоятелство и включването им в обучителния процес по време на епидемична обстановка;
- ✓ Социалните партньори.

VIII. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическите и оперативните цели за пет годишния период е обвързано с приемането и гласуването на Педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране.

Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

IX. ФИНАНСИРАНЕ

ФСПГ „Васил Левски“ работи на делегиран бюджет от 2008 година. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2008 година насам като план от дейности, обхващащ управленски задължения, политики и методи, което гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;
- работна дейност и практики;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на училището;
- Целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – Министерство на образованието и науката;
- Собствени средства;
- Средства от проекти и програми, финансирани от ЕС;
- Други източници.

X. МЕРКИ:

1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование в ФСПГ „Васил Левски“.
2. Запознаване на екипа с промените в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира пряка ангажираност на лицата в него.
3. Актуализация на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и

процедури съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.

4. Актуализиране на учебни планове и програми и разработване на авторски в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.

XI. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Целта на мониторинга на дейностите по изпълнение на Стратегията за развитие на ФСПГ „Васил Левски“ е да се осигури навременното и качествено ѝ изпълнение. Разнообразието на дейностите изисква всяка от тях да бъде обект на мониторинг. Реализацията на Стратегията се осъществява чрез отчитане на дейностите за изпълнение на целите за всяка учебна година. Стратегията за развитие на ФСПГ „Васил Левски“ за периода 2020-2025 г. е отворен документ, който може да бъде актуализиран в началото на всяка учебна година.

XII. НАЦИОНАЛНА ПРАВНА РАМКА И ПРАВНА РАМКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в следните документи:

- 1.1. Конституция на Република България;
- 1.2. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- 1.3. Стратегия на европейският съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“;
- 1.4. Стратегия за намаляване на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020);
- 1.5. Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020);
- 1.6. Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността (2014-2020);
- 1.7. Национална стратегия за учене през целия живот (2014-2020);
- 1.8. Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020);
- 1.9. Национален план за изпълнение на дейностите по национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020) ;
- 1.10. Национална стратегия за учене през целия живот за периода (2014 – 2020);
- 1.11. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020);
- 1.12. Конвенцията на ООН за правата на детето;
- 1.13. Закона за закрила на детето;
- 1.14. Закон за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/;
- 1.15. Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. на МОН за учебния план;
- 1.16. Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. на МОН за общообразователната подготовка;
- 1.17. Наредба № 6 от 11 август 2016 г. на МОН за усвояването на българския книжовен език;
- 1.18. Наредба № 8 от 11.08.2016 г. на МОН за информацията и документите за системата за предучилищното и училищното образование;
- 1.19. Наредба № 9 от 19.08.2016 г. на МОН за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- 1.20. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. на МОН за организация на дейностите в училищното образование;

- 1.21. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците;
- 1.22. Наредба № 15 от 22.07.2019 г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
- 1.23. Наредба за приобщаващо образование на МОН от 2016 г.;
- 1.24. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- 1.25. Национална референтна рамка;
- 1.26. Стратегическа рамка — „Образование и обучение 2020“;
- 1.27. Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020 г.;
- 1.28. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта;
- 1.29. Регионални приоритети на средното образование;
- 1.30. Общински политики в средното образование;
- 1.31. Други нормативни документи, национални и международни, засягащи развитието на образованието.

В унисон с посочените документи в центъра на процеса на образование, възпитание и социализация се поставя ученика с неговите заложби, интереси и потребности.

Настоящата Стратегия за развитие на Финансово-стопанска професионална гимназия „Васил Левски“ - Монтана е разработена на основание чл. 70, чл. 263, ал.1, т.1 от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС.